

KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN
BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN

**ZAAK B. VALKENIERS en VLAAMS BELANG
t. NV VLAAMSE RADIO- EN
TELEVISIEOMROEP**

(dossier nr. 2009/0457)

BESLISSING
nr. 2009/025

24 februari 2009

In de zaak van B. Valkeniers en Vlaams Belang tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroep,

De Vlaamse Regulator voor de Media (kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Dhr J. KAMOEN, *voorzitter*,
Mevr L. D'HAENENS, *ondervoorzitter*,
Mevr D. DE POOT,
Dhr L. HELLIN,
Dhr R. OTTEN,
Dhr H. VAN HUMBEEK,
Dhr M. VAN NIEUWENBORGH, *leden*,

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 24 februari 2009,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

FEITEN EN PROCEDURE

1. Met een aangetekende brief van 19 januari 2009, ontvangen door de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: Regulator) op 22 januari 2009, dient de heer Bruno VALKENIERS, wonende Dennenlaan 15 te 2020 Antwerpen, in eigen naam alsook namens de politieke partij Vlaams Belang, een klacht in tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroep (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel.

De klacht heeft betrekking op de uitzending op 11 januari 2009 van het programma Panorama op het omroepprogramma Canvas van de VRT. Het onderwerp van het programma was een debat over de toekomst van België tussen 12 wijzen die als volgt werden aangekondigd:

- Karl-Heinz Lambertz: Eupen, 56 jaar, minister-president Duitstalige gemeenschap
- Marc Eyskens: Leuven, 75 jaar, minister van Staat CD&V
- Eric Defoort: Gent, 65 jaar, voorzitter Vlaamse Volksbeweging
- Dorothee Klein: Namur, 48 jaar, hoofdredactrice Le Vif/L'Express
- Bart De Wever: Berchem, 38, voorzitter N-VA
- Rudy Aernoudt: Deurle, 48 jaar, oprichter LIDé
- Remi Vermeiren: Zottegem, 68 jaar, voorzitter Warandegroep
- Philippe Van Parijs: Brussel, 57 jaar, filosoof
- Annemie Neyts: Brussel, 64 jaar, Europees parlementlid Open Vld
- Johan Vande Lanotte: Oostende, 53 jaar, senator Sp.a
- Bea Cantillon: Mortsel, 52 jaar, professor sociologie
- Paul De Grauwe: Leuven, 62 jaar, professor economie.

De klagers voeren aan dat niet op basis van objectieve criteria kan worden verklaard waarom geen vertegenwoordiger van Vlaams Belang werd uitgenodigd op dit debat, terwijl de programmamakers in de ogen van de klagers duidelijk hebben gestreefd naar één vertegenwoordiger van elke politieke partij. Dit blijkt volgens de klagers duidelijk uit de samenstelling van de groep van 12 wijzen en onder meer ook uit de commentaarstem bij de voorstelling van de deelnemers: "Bart De Wever kan als voorzitter van de separatistische partij N-VA natuurlijk niet ontbreken".

Volgens de klagers zijn de splitsing van België en het uitroepen van de Vlaamse onafhankelijkheid prioritaire programmapunten van Vlaams Belang. Dat Vlaams Belang "incontournable" is in zo een debat, zeker enkele maanden voor de Vlaamse verkiezingen, blijkt ook uit het feit dat de partij tijdens het programma door diverse deelnemers vier keer expliciet is vernoemd.

De klagers voeren aan dat Vlaams Belang bewust niet werd uitgenodigd, waardoor de programmamakers blijf geven van een misprijzen voor de beginselen van non-discriminatie en artikel 111bis van de Vlaamse decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005 (hierna: het Mediadecreet) schenden.

2. Met een aangetekende brief van 6 februari 2009, ontvangen door de Regulator op 10 februari 2009, heeft de VRT gereageerd op de voornoemde klacht.

3. Klagers en de VRT zijn rechtsgeldig en aangetekend uitgenodigd voor de hoorzitting van 24 februari 2009.

4. De partijen worden op 24 februari 2009 om 19 uur gehoord door de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de Regulator: de klagers bij monde van hun raadsman, Meester Bart SIFFERT en de VRT bij monde van mevrouw Merel JANSSEN, juridisch adviseur, de heer Jan HOLDERBEKE, eindredacteur Panorama en de heer Pieter KNAPEN, hoofdredacteur Nieuws.

HET RECHT

5. Art. 111bis, van het Mediadecreet luidt als volgt:

"§ 1. In de programma's wordt elke vorm van discriminatie geweerd. De programmaopbouw verloopt zo dat hij geen aanleiding geeft tot discriminatie tussen de verschillende ideologische of filosofische strekkingen.

§ 2. De informatieprogramma's, de mededelingen en de programma's met een algemeen informatieve inslag, en alle informatieve

programmaonderdelen, moeten in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid worden verzorgd”.

A. Argumenten van de VRT

6. Over de ontvankelijkheid van de klacht

De VRT roept in zijn schriftelijk verweer de onontvankelijkheid van de klacht in, voor zover deze werd ingediend namens Vlaams Belang, aangezien bij de klacht geen stuk is toegevoegd waaruit blijkt dat de heer VALKENIERS bevoegd is om namens zijn politieke partij Vlaams Belang klacht in te dienen bij de Regulator.

Nadat op de hoorzitting de statuten van Vlaams Belang door Meester SIFFERT worden voorgelegd, ziet de VRT af van het middel van onontvankelijkheid. Uit de statuten blijkt dat de partijvoorzitter, de heer VALKENIERS, uitdrukkelijk gemachtigd is om namens de feitelijke vereniging klachten in te dienen.

7. Over de gegrondheid van de klacht

7.1. De VRT voert aan dat artikel 111bis, § 1, van het Mediadecreet de verplichting oplegt om de verschillende ideologische en filosofische strekkingen aan bod te laten komen in zijn totale programmering en verbiedt dus het systematisch weigeren van bepaalde ideologische en filosofische strekkingen in programma's.

De heer VALKENIERS en zijn partij Vlaams Belang worden, aldus de VRT, niet gediscrimineerd in de totale programmering van de VRT. Dit blijkt onder meer uit het feit dat alleen al in 2009 Vlaams Belang veelvuldig aan bod is gekomen in VRT-programma's (bv. mevrouw MOREL in Phara, de heren ANNEMANS en VALKENIERS in De 7de dag, mevrouw MOREL en de heren DEWINTER en ANNEMANS in Terzake, diverse Vlaams Belang-parlementsleden in Villa Politica).

7.2. Uit artikel 111bis van het Mediadecreet kan, volgens de VRT, niet worden afgeleid dat de VRT in elk van zijn programma's alle ideologische en filosofische strekkingen aan bod moet laten komen. Deze stelling zou manifest in strijd zijn met de programma-autonomie van de VRT. Het volstaat dat de selectie van de deelnemers aan het programma op een redelijke en objectieve manier journalistiek kan worden verantwoord.

De VRT voert aan dat het opzet van de Panorama-uitzending over de toekomst en de mogelijke splitsing van België net was om het thema niet vanuit partijpolitieke hoek te bekijken, in tegenstelling tot wat de klagers beweren.

De redactie heeft dan ook getracht een panel samen te stellen dat de splitsing van België kon benaderen vanuit een heel palet aan invalshoeken: de sociale zekerheid, de Europese bril, het probleem Brussel, de economie, het ondernemerschap, de gevolgen voor de Duitstalige gemeenschap, etc. Met dit doel werden zes markante stellingen met betrekking tot de splitsing van België geformuleerd, aan de hand waarvan experts werden gezocht die vanuit hun achtergrond een interessante inbreng konden doen.

Dat er eveneens personen deelnamen die ook een politieke kleur hebben, was, gezien de thematiek, onvermijdelijk, maar het was zeker geen selectiecriterium. Dit blijkt overigens uit het feit dat deze mensen in de debatten niet per definitie het partijstandpunt over dit thema verkondigden.

B. Beoordeling

8. Over de ontvankelijkheid van de klacht

De Regulator stelt vast dat de heer VALKENIERS zowel in eigen naam als in naam van Vlaams Belang optreedt.

Hoewel een feitelijke vereniging geen rechtspersoonlijkheid heeft en dus in beginsel juridisch niet bestaat, worden zowel door de wetgever als in de rechtspraak uitzonderingen op deze regel aanvaard, onder meer voor politieke partijen (zie bv. Arbitragehof 24 februari 1999, nr. 23/99 en RvS 6 april 1966, nr. 11.749).

De partijvoorzitter kan in naam van de feitelijke vereniging Vlaams Belang optreden indien hij daartoe uitdrukkelijk is gemachtigd door de leden van de vereniging, bv. indien de statuten dit bepalen (zie bv. beslissing nr. 16/2001 van 3 oktober 2001 van de Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie).

Op de hoorzitting worden de statuten van Vlaams Belang voorgelegd waaruit blijkt dat de partijvoorzitter, de heer VALKENIERS, uitdrukkelijk gemachtigd is om namens de feitelijke vereniging klachten in te dienen.

De klacht is ontvankelijk.

9. Over de gegrondheid van de klacht

Wanneer in een programma een debat wordt georganiseerd, beschikken de programmamakers over een ruime professionele vrijheid bij de selectie van de uitgenodigde gasten. Deze kunnen gekozen worden hetzij in functie van hun rechtstreekse betrokkenheid bij het behandelde onderwerp, hetzij in functie van hun deskundigheid of als vertegenwoordiger van een

politieke strekking, hetzij om andere redenen ingegeven door de programma-inhoud of het -format.

Deze vrijheid is evenwel in het licht van het verbod van discriminatie en de plicht van onpartijdigheid niet onbegrensd. De selectie die wordt gemaakt, moet op een redelijke en objectieve manier journalistiek en inhoudelijk kunnen worden verantwoord in functie van het gekozen onderwerp en programmaformat. De vraag stelt zich welke consistente criteria de VRT in acht neemt met betrekking tot het samenstellen van het gehele informatieaanbod. De VRT legt uit dat deze afweging per programma of per programmarubriek gebeurt. Deze minder consistente werkwijze doorstaat ten deze vooralsnog de toets van artikel 111bis van het Mediadecreet.

Immers, alhoewel het de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de Regulator niet toekomt zich in de plaats te stellen van de VRT, dient zij niettemin na te gaan of er voor de gemaakte selectie een redelijke en objectieve verantwoording wordt gegeven.

Volgens de VRT heeft de redactie een panel samengesteld dat de splitsing van België kon benaderen vanuit een gevarieerd palet aan invalshoeken die de partijpolitieke standpunten overstijgen.

Aldus heeft de redactie als invalshoeken vastgesteld: de gevolgen voor de economie in Vlaanderen, de verhouding met de Europese Unie, de verhouding met de sociale zekerheid, de Monarchie, Brussel, de staatsschuld en de Duitstalige gemeenschap. Op grond van die invalshoeken is de redactie vervolgens op zoek gegaan naar deelnemers aan het panel die elk, gelet op hun achtergrond, ervaring en kennis aan één of meerdere van die invalshoeken het best kon beantwoorden. De VRT benadrukt hierbij dat politieke kleur niet het primaire selectie criterium van de gasten was, maar wel hun professionele vertrouwdheid met het thema van de uitzending.

Dit laatste wordt niet tegengesproken door de klagende partij die zich veeleer beklaagt over het feit dat haar partij niet bij het debat is betrokken terwijl de splitsing van België en "het uitroepen van de Vlaamse onafhankelijkheid prioritaire programmapunten zijn voor het Vlaams Belang" en bovendien beweert dat de programmamakers zouden hebben gestreefd naar één vertegenwoordiger per politieke partij.

De VRT heeft hierbij terecht opgemerkt dat niet alle politieke partijen vertegenwoordigd waren en niet alle panelleden zich tot een politieke partij bekennen.

De Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de Vlaamse Regulator voor de Media beschouwt het bovendien als volstrekt aanvaardbaar dat onder de wijzen ook actieve politici waren uitgenodigd, gezien de specificiteit van het behandelde thema. Bovendien blijkt dat de actieve politici hun persoonlijke visie vertolkten en niet noodzakelijk de politieke standpunten van hun partij.

De Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de Regulator is in het licht van het voorgaande van oordeel dat de VRT voor de gemaakte selectie van 12 wijzen in het programma Panorama, met als onderwerp de splitsing van België, een redelijke en objectieve verantwoording geeft voor de gemaakte keuzes.

De VRT is in de gegeven omstandigheden aldus niet tekort gekomen aan de verplichtingen van niet-discriminatie en van politieke en ideologische onpartijdigheid, voortvloeiend uit artikel 111bis, van het Mediadecreet.

De klacht is bijgevolg ongegrond.

OM DEZE REDENEN VERKLAART DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

de klacht van de heer VALKENIERS en Vlaams Belang ontvankelijk doch ongegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel, op 24 februari 2009.

M. VAN LOKEREN
griffier

J. KAMOEN
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.